

gennemføre Loven saaledes, som vi nu kan blive enige om det i et kommende Udvalg, og vi tilsiger vor Støtte til en hurtig Gennemførelse af Lovforslaget.

Hans Nielsen: Ogsaa jeg kan give det foreliggende Lovforslag min Tilslutning. Som det allerede er nævnt af de ærede foregaaende Talere, har Loven om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr virket tilfredsstillende. Jeg tror derfor, at det vilde blive modtaget ilde ude i Landet, hvis man nu ophævede Retten til at faa saadanne Sager afgjort paa samme Maade som hidtil. Det staar jo Folk frit for at vælge, hvilken Maade de vil have eventuelle Tvistigheder afgjort paa, idet der i § 1 staar, at Lovens Regler skal gælde, „medmindre Parterne ved Handelens Afslutning har taget Forbehold om, at Tvistigheder, der maatte opstaa af Handelen, skal afgøres ad almindelig Retsvej“. Hvis altsaa Parterne, naar de indgaar Handelen, er enige om at ville have eventuelle Tvistigheder, f. Eks. angaaende Fejl ved de Dyr, der omsættes, afgjort ad almindelig Retsvej, staar det dem frit for. Derfor synes jeg ikke, der er nogen Grund til at beklage sig over — jeg ved, det er hændet før under Forhandlingen i Folketinget —, at disse Sager ikke afgøres ad almindelig Retsvej. Jeg tror, at Befolkningen fremdeles i al Almindelighed helst vil have disse Sager afgjort paa den Maade, som foreslaas i Lovforslaget, og som ogsaa er bestemt i den gældende Lov. Jeg kan derfor paa det bedste anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling.

Godskesen: Da Loven af 22. Juni 1917 i sin Tid var til Behandling i dette høje Ting, udtalte jeg mig mod det, som er Lovens Princip: at henlægge Afgørelsen af Retstvistigheder fra Rigets almindelige Domstole til særlige Kommissioner, bestaaende af Lægmænd. Jeg slog mig imidlertid den Gang til Ro med, at der i Loven blev indsat en Revisionsbestemmelse, hvorved det blev sikret, at Sagen vilde komme til ny Overvejelse, naar Retsreformen havde virket i nogen Tid. Det er nemlig ikke rigtigt, naar der staar i Bemærkningerne til det nu foreliggende Lovforslag, at Revisionsbestemmelsen i 1917 blev indsat under Behandlingen i Folketinget. Der var i Folketinget af to juridiske Medlemmer foreslaet en Revisionsbestemmelse, men deres Forslag blev forkastet med stor Majoritet. Da jeg imidlertid bragte det samme Spørgsmaal frem her i

Tinget, gik den daværende Justitsminister ind paa at imødekomme mig, for saa vidt som han til anden Behandling foreslog indsat en Revisionsbestemmelse. Dermed slog jeg mig saa til Ro, idet jeg haabede, at jeg kunde have bedre Held næste Gang.

Nu er det altsaa næste Gang. Der er atter Spørgsmaal om Revision af Loven, og min Stilling er da den samme, som den var i 1917: at jeg principielt er imod, at man drager Afgørelsen af Retstvistigheder bort fra Rigets almindelige Domstole og henlægger dem til Nævn eller Kommissioner, bestaaende af Lægmænd. Det er netop Domstolenes Opgave at afgøre Retstrætter, og denne Opgave skal man lade dem beholde. Dette er nu ikke saaledes at forstaa, at jeg har noget at indvende imod sagkyndige Lægmands Medvirken til Afgørelse af Retstrætter — en saadan Medvirken kan være overordentlig gavnlig, ja, efter Omstændighederne nødvendig —, men jeg mener, at de paagældende Lægmænd ikke bør træde i Stedet for Domstolene, men bør virke sammen med de juridiske Dommere. I nogle Tilfælde sker denne Samvirken saaledes, at Lægmandene indtræder i Retten som Dommere under Forsæde af en Jurist, saaledes som det er Tilfældet i Sø- og Handelsretten. Man kan imidlertid ikke have særlige sagkyndige Retter for ethvert teknisk Fag, ikke heller kan man have en særlig Ret til at afgøre noget saadant som Tvistigheder mellem smukke Damer og uheldige Tandlæger, og for saa vidt der saaledes ikke er Anledning til at oprette særlige Domstole, sker Samvirken mellem Jurister og Lægmænd paa den Maade, at de sagkyndige tilkaldes som Syns- og Skønsmand. Og det er noget, som der under den nu i Kraft traadte Retsreform er den rigeste og letteste Lejlighed til. Jeg tror heller ikke, at de Voldgiftskommissioner, der blev indført for 14—15 Aar siden, og som man senere har opretholdt, kan siges at have virket særlig heldigt. Der har i sin Tid, ganske vist for nogle Aar siden, været offentliggjort en righoldig Blomstersamling af uheldige, selvmodsigende og urimelige Kendelser, For at hjælpe paa den Slags Vanskeligheder indførte man i 1912 et Appellinstitut. Man mente, at man derigennem vilde kunne raade Bod paa de Mangler, der maatte vise sig. Men det forekommer mig ikke, at dette Institut kan siges at være virkelig fyldestgørende. For det første er den særlige Appeldomstol, som man har indført for disse Sager, ikke indordnet iblandt de almindelige Domstole, og for det andet beror det paa en særlig Tilladelse fra Øvrighederne;